

БИБЛИОТЕКА ЗА СЛИЈЕПЕ
ЦРНЕ ГОРЕ
Број 01-95/23
Подгорица, 16.02 20023 год.

Izvještaj o radu Biblioteke za period januar-decembar 2022.

Podgorica, januar 2023.

Sadržaj

1. Kriterijumi evaluacije za institucije kulture	3
1.1 Umjetnička i stručna realizacija programa.....	3
1.2 Strateška analiza.....	4
1.3 Organizaciona efikasnost.....	6
2. Bibliotečko odjeljenje	7
2.1 Stručna obrada knjiga	9
2.2 Servisi dostave publikacija.....	10
3. Tehničko proizvodno odjeljenje	11
3.1 Izrada publikacija u DAISY formatu	11
3.2 Štampanje publikacija na Brajevom pismu.....	12
4. Odjeljenje opštih poslova.....	13
4.1 Pravno-kadrovski poslovi.....	13
4.2 Finansijsko računovodstveni poslovi	13
4.3 Poslovi upravljanja Bibliotekom.....	14
4.4 Ostale aktivnosti.....	16
4.5 Javne nabavke.....	15
4.6 Saradnja sa NVO sektorom i drugim bibliotekama	17
5. Kulturni i umjetnički program Biblioteke	18
6. Rezime	19

1. KRITERIJUMI EVALUACIJE ZA INSTITUCIJE KULTURE

Naziv institucije: Biblioteka za slijepe Crne Gore

Status: Javna ustanova

Misija: "Utoliti glad za znanjem",- učiniti knjige dostupnim za sve. Biblioteka je kulturna i obrazovna institucija sa misijom kulturne, duhovne i društvene emancipacije svih svojih korisnika.

Djelatnost:

1. nabavka, obrada, čuvanje, zaštita i korišćenje, prezentacija i popularizacija bibliotečke građe na Brajevom pismu i u tehnikama pristupačnim za čitaoce oštećenog vida;
2. izdavanje knjiga na Brajevom pismu i transponovanje knjiga sa crnog tiska u formate pristupačne čitaocima oštećenog vida;
3. izdavanje časopisa;
4. organizovanje čitaonice;
5. organizovanje promocija knjiga, književnih večeri, tribina, okruglih stolova i drugih kulturnih skupovaza potrebe korisnika.

Ciljne grupe: korisnici sa oštećenjem vida; korisnici sa disleksijom i druga lica koja ne mogu da koriste štampane materijale.

Veličina: 14 zaposlenih

Prostorni kapaciteti: 1 zgrada (540 metara kvadratnih)

1.1. Umjetnička i stručna realizacija programa

Biblioteka za slijepe Crne Gore svoje programske aktivnosti i redovne poslove u periodu januar – decembar 2022., realizovala je u odjeljenjima u skladu sa opštim aktima Ustanove.

Broj izvršilaca angažovanih po odjeljenjima (svega 14 od 32 sistematizovanih), kao i profil zaposlenih nije usklađen sa stvarnim potrebama i uobičajenim standardima za efikasno

funkcionisanje ovakve institucije. Uprkos tome, Biblioteka je nastojala da u datim okolnostima održi elementarni nivo rada.

Biblioteka svoju djelatnost realizuje kroz redovne i razvojne programe.

Biblioteka je članica bibliotečke asocijacije IFLA .

Biblioteka je tokom 2022. veliku pažnju posvetila javnoj prezentaciji svih događaja, kako putem internet stranice www.bzscg.net, tako i putem štampanih i elektronskih medija, a naročito preko Radio stanice "Homer", koja je pokrenuta u partnerstvu sa nevladinom organizacijom KC Homer iz Podgorice, sa ciljem pružanja redovnog informativnog servisa za teme iz kulture.

1.2. Strateška analiza

Biblioteka je nezaobilazna kulturna adresa za svesvoje korisnike, gdje se oni mogu uključiti u razne programe koje realizuje, sa ciljem njihove kulturne i ukupne socijalizacije.

Web sajt Biblioteke redovno je ažuriran sa više novih priloga na mjesečnom nivou, a njegov multimedijalni sadržaj i tokom 12 mjeseci 2022. godine bio je primamljiv za brojne posjetioce, među kojima su pored korisnika Biblioteke posebno brojni predstavnici medijskih kuća, kulturnih, prosvjetnih institucija i drugi.

Ministarstvo kulture i medija ni ove godine nije podržalo naše projekte kroz Program očuvanja i zaštite kulturnih dobara za 2022., a mjesečnik "Glas" – časopis u Daisy formatu i dvomjesečnik "Tačke kulture" – časopis na Brajevom pismu su redovno objavljivani uz veliko angažovanje zaposlenih.

Biblioteka je pripremila projektni prijedlog po javnom pozivu European Heritage Days Story 2022. za dodjelu bespovratnih sredstava za projekat "Vrabac sa Orlovog krša", koji je objavljen od strane Evropske komisije. Basna, po istom nazivu, pisca Aleksandra Čukovića je objavljena na portalu Evropskih dana kulturne baštine za 2022. godinu, ali projekat štampe i izrade taktilne slikovnice na tu temu na žalost nije prošao.

Po pozivu Creative Europe Programme (CREA) – Evropski projekti saradnje za 2022., Biblioteka je uz partnerstvo Federazione Nazionale delle Istituzioni pro ciechi Onlus iz Rima i Prve dječje knjižnice za djecu s oštećenjem vida iz Rijeke pripremila i u predviđenom roku predala projekat TACTILE. Projektni predlog imao je za cilj uspostavljanje transnacionalne saradnje i podjele znanja i resursa u oblasti proizvodnje specijalnih taktilnih publikacija za djecu sa oštećenjem vida i druge korisnike, čime je djeci u Crnoj Gori prvi put omogućen direktan pristup takvoj građi. Taktilne publikacije predstavljaju prvi prozor u svijet djece sa oštećenim vidom, omogućavajući im da vizualizuju većinu predmeta i oblika u svom okruženju u veoma ranoj fazi života, čime se poboljšavaju njihovi obrazovni, kulturni i drugi kapaciteti, kao i različite potrebne vještine za njihov samostalan život u budućnosti.

Predloženi projekat saradnje doprinijeće prvenstveno Cilju 1 Poziva za podnošenje predloga – Transnacionalno stvaranje i cirkulacija: jačanje transnacionalnog stvaralaštva i cirkulacije

evropskih djela i umjetnika, iako se Akcija djelimično bavi i drugim ciljem Poziva, jer taktilni obrazovni materijal predstavlja novine u jednoj od tri zemlje uključene u projekat (Crna Gora), koristeći inovativni pristup u izradi ovakvih publikacija za djecu sa oštećenjem vida.

Projektni predlog se uglavnom fokusira na sledeće prioritete Poziva: **1. Publika:** povećanje kulturnog pristupa i učešća u kulturi, kao i angažovanje publike i razvoj kako fizički tako i digitalno i **2. Socijalna inkluzija:** promovisanje društvene otpornosti i unapređenje društvene inkluzije u/kroz kulturu, posebno osoba sa invaliditetom, pripadnika manjina i ljudi koji pripadaju društveno marginalizovanim grupama, kao i interkulturalni dijalog. Vrijednost projektnog prijedloga iznosi 191.461,60eur, a predviđeno je trajanje od 2 godine. Rezultati ovog poziva stigli su početkom oktobra, projekat nije dobio dovoljan broj poena, ali je u toku priprema i razrada iste ideje za poziv u 2023.

Zaposleni Biblioteke, su takođe, u partnerstvu sa Prirodnjačkim muzejem Crne Gore i Zavodom za školstvo Crne Gore pripremili i predali projektni predlog pod nazivom "Novi alati u modernizaciji obrazovanja djece sa posebnim potrebama, Egipćana i romskih etničkih grupa, kao i drugih učenika" koji je objavila Ambasada Bugarske u Crnoj Gori.

Opšti cilj projektnog predloga je : unapređenje, olakšavanje i modernizacija obrazovnog procesa djece sa posebnim obrazovnim potrebama, učenika Egipćana i Roma, kao i drugih redovnih učenika.

Posebni zadaci projektnog predloga su :

1. Formiranje zbirke, koja se čuva u našoj biblioteci, koja se može besplatno izdavati obrazovnim ustanovama, školama i resursnim centrima, prema njihovim planovima nastave.
2. Olakšati učenje Egipćana i Roma, kao ranjivih grupa zbog jezičke barijere;
3. Olakšati (ublažiti) vaspitno-obrazovni rad nastavnika sa djecom sa posebnim obrazovnim potrebama, Egipćanima i Romima, kao i drugim redovnim učenicima.
4. Podizanje svijesti javnosti o obrazovnim problemima djece oštećenog vida i djece sa drugim posebnim obrazovnim potrebama, kao i učenika Egipćana i Roma.
5. Unaprijediti saradnju između institucija na način da se buduće muzejske izložbe prilagođavaju djeci i osobama oštećenog vida.

Predviđeno vrijeme trajanja projekta je 7 mjeseci, a ukupan budžet iznosi 20.590,00eur.

Krajem juna predat je još jedan projektni predlog, kojim se obilježavaju Dani evropske baštine u Crnoj Gori sa temom "Održiva baština". Biblioteka je konkurisala sa organizacijom događaja "Neponovljiva umjetnička djela prirode" i ideja je podržana od strane Ministarstva kulture i medija Crne Gore. Riječ je o izložbi radova nastalih od osušenih djelova biljaka (cvjetova i listova) raznih vrsta koji su nakon specijalne obrade pretvoreni u svojevrsne umjetničke detalje. Izložbu sačinjava dvadesetak radova, a sušeni materijal neophodan za njen nastanak prikupili su korisnici Biblioteke – osobe oštećenog vida, njihove porodice, djeca, mladi, zaposleni u Biblioteci i ostali zainteresovani tokom boravka u prirodi.

Važno je istaći da je radionica vođena od strane konzervatora i botaničara koji su edukovali i naučili polaznike kako pravilno uraditi retuše na biljkama, kako ih zalijepiti bez oštećenja, ali i osvježiti izgubljenu boju i tome slično.

Biblioteka još nema odobrenu lokaciju za izgradnju sopstvenog poslovnog objekta. Početkom 2018. godine otpala je mogućnost da se za tu namjenu dobije lokacija u centru Podgorice, na parceli br. 2368/1KO Podgorica II. Biblioteka se po tom pitanju prethodnih godina obraćala Ministarstvu kulture više puta i na druge načine pokušavala da utiče u pravcu što bržeg rešenja problema sa lokacijom ali je, nažalost, ostalo na tome. Najnoviji dopis s tim u vezi Biblioteka je uputila ministarki kulture i medija, Maši Vlaović 09.06.2022., ali do trenutka izrade ovog izvještaja odgovor nije stigao.

1.3. Organizaciona efikasnost

U Biblioteci za slijepe Crne Gore funkcionišu 3 odjeljenja i to: Odjeljenje opštih poslova sa 6 izvršilaca, Bibliotečko odjeljenje sa 3 izvršioca i Tehničko odjeljenje sa 4 izvršioca.

Biblioteka nema sopstvenih prihoda, a shodno odlukama Savjeta korisnicima se ne naplaćuje članarina, tako da su sve usluge Biblioteke besplatne.

Biblioteka povremeno angažuje saradnike različitih profila, čija struktura odgovara njihovoj namjeni.

2.BIBLIOTEČKO ODJELJENJE

U periodu januar - decembar 2022., stručni bibliotečki i drugi poslovi predviđeni Planom rada za 2022., realizovani su po utvrđenom redosledu i dinamici.

U okviru Bibliotečkog odeljenja obavljani su redovni bibliotečki poslovi propisani Zakonom, podzakonskim aktima i internim aktima Biblioteke, koji obuhvataju stručnu obradu publikacija, nabavku publikacija, međubibliotečku razmjenu, donacije, vođenje bibliotečkih evidencija, unapređenje servisa biblioteke, komunikacija sa korisnicima, izdavanje publikacija na korišćenje ličnim preuzimanjem, dostavu publikacija na kućnu adresu, dostavu publikacija poštanskim putem, izradu informacija i izvještaja o radu i dr.

U elektronskom katalogu Biblioteke, urađena je stručna obrada 407 bibliografskih jedinica. Elektronski katalog Biblioteke, na kraju izvještajnog perioda imao je 7.724 jedinice bibliotečke građe. Napominjemo da je određeni broj publikacija u toku godine zbog oštećenja povučen iz Fonda Biblioteke.

U okviru bibliotečkog odeljenja redovno funkcionišu tri servisa dostave publikacija korisnicima: lično (neposredno) preuzimanje, kućna dostava (za Glavni grad) i poštanska dostava (za ostale opštine Crne Gore i inostranstvo). U datom periodu Biblioteka je ustupila 14.366 bibliotečkih jedinica, od čega putem poštanske dostave 6.912, dok je putem kućne dostave realizovana posudba 1.364 publikacija. Neposrednim preuzimanjem ustupljeno je 568 jedinica bibliotečke građe u svim raspoloživim formatima.

U periodu januar - decembar 2022. Biblioteka je pribavila 612 novih publikacija.

Naša Biblioteka je tokom 2022. raznim ustanovama donirala određeni broj audio publikacija iz svog knjižnog fonda. Prvu takvu akciju sprovedi smo 27.01.2022. kada smo JPU "Đina Vrbica" donirali 34 audio publikacije za djecu predškolskog uzrasta. U aprilu je uručena donacija od 50 audio publikacija ZU Specijalnoj bolnici za psihijatriju u Kotoru. U junu smo donirali 50 audio publikacija Kliničkom centru Crne Gore, od kojih je 10 audio publikacija opredijeljeno za Institut za bolesti djece, a 40 za ostale jedinice ustanove. U julu smo posjetili Dječiji dom "Mladost" u Bijeloj i tom prilikom donirali 40 audio publikacija za djecu. U novembru je naša Biblioteka donirala 50 audio publikacija Centralnoj univerzitetskoj biblioteci u Podgorici.

Međubibliotečka razmjena publikacija u audio formi i na Brajevom pismu između Biblioteke za slijepa i slabovidna lica Republike Srpske i naše ustanove obavljena je u prostorijama banjalučke biblioteke 13.10.2022. Naša Biblioteka je tom prilikom dobila 30 novih publikacija u audio formi i 3 publikacije na Brajevom pismu, dok je naša ustanova ustupila 23 audio publikacije kroz razmjenu, potom 27 audio publikacija kao donaciju, kao i 3 publikacije na Brajevom pismu u formi razmjene.

U toku godine, uspješno je realizovana i međubibliotečka razmjena između naše Biblioteke i Biblioteke za slijepa i slabovidna lica u Bosni i Hercegovini, iz Sarajeva, kada je razmijenjeno po

25 publikacija u audio formi. Takođe je realizovana međubibliotečka razmjena između naše Biblioteke i Biblioteke Saveza slepih Srbije "Dr Milan Budimir", kada je razmijenjeno po 70 publikacija u audio formi.

Naša biblioteka dobila je i dvije vrijedne donacije. Radi se o donaciji Matične biblioteke Istočno Sarajevo, koju čini zbirka od 34 publikacije u audio formatu iz oblasti beletristike, dok je Udruženje književnika Crne Gore doniralo našoj Biblioteci 88 publikacija na crnom tisku.

Zahvaljujući saradnji sa OJU Muzeji Kotor, naš književni fond je bogatiji za 2 najnovija izdanja ove ustanove pod nazivom : "Kotorske legendice" i "Kotorske priče o nasleđu". Tokom 2023. planirano je snimanje ovih izdanja u pristupačnom, Daisy formatu, uz opise ilustrovanog dijela.

Predstavnice naše Biblioteke, bibliotekarka Seada Nikočević i knjižničarka Kristina Labović prisustvovala su Međunarodnoj multidisciplinarnoj stručnoj konferenciji „Kulturne i kreativne industrije & baština: Potencijali i izazovi“ u organizaciji NVO Društvo za kulturni razvoj „Bauo“ iz Petrovca, koja je održana od 4. do 6. marta 2022. Na konferenciji je učestvovalo 40 eksperata iz različitih oblasti – od umjetnosti i kulture, do ekonomije i biznisa iz devet evropskih zemalja (Crna Gora, Srbija, Hrvatska, Bosna i Hercegovina, Slovenija, Makedonija, Bugarska, Rusija i Italija).

Biblioteka se uključila u obilježavanje 23. aprila, Svjetskog dana knjige. Tim povodom organizovanaje izložba publikacija u različitim pristupačnim formatima, kao i tehničkih uređaja i prateće opreme koja je bila u upotrebi u dosadašnjim fazama industrijskog razvoja, tokom prošlog i početkom ovog vijeka. Izložba je bila otvorena od 21.05. do 31.05.2022.

Studenti prve i druge godine Fakulteta za kulturu i turizam Univerziteta Donja Gorica, sa profesorom Dušanom Medinom posjetili su dva puta našu Biblioteku i obišli Bibliotečko odeljenje, zatim Brajevu štampariju, svečanu, multimedijalnu salu Biblioteke i dva tonska studija u kojima se odvija produkcija audio publikacija (knjiga i časopisa).Gosti su bili u prilici da tokom obilaska studija za tonsko snimanje i montažu, saznaju kako izgleda stvaranje jedne audio publikacije i da se sami okušaju u tom procesu.Krajem decembra, studenti istog fakulteta su ponovili posjetu našoj biblioteci, gdje su, sve gore pomenute sadržaje, upotpunili pričom o prilagođenim sadržajima u okviru kulturnog programa Biblioteke sa osvrtom na jedan dio 3D eksponata "Ljepote Crne Gore na dlanu".

Naša Biblioteka učestvovala je na Međunarodnom podgoričkom sajmu knjiga i obrazovanja koji je održan u garaži Delta City centra od 08. do 14. maja. To je bilo šesto učešće naše biblioteke na ovom sajmu. Biblioteka je na sajmu imala svoj štand, a akcenat je stavljen na promociji audio publikacija. Tokom trajanja sajma , upriličena je i promocija monografije "Naša priča", koja je posvećena Biblioteci za slijepe i objavljena povodom 15 godina trajanja naše ustanove. Biblioteka je po prvi put ove godine učestvovala na II Sajmu knjiga u Nikšiću „Anderva book“, koji je održan u zgradi nikšićkog pozorišta od 23. do 27. septembra. Tom prilikom Biblioteka je na svom štandu posjetiocima predstavila ponudu svojih izdanja u audio formatu i na Brajevom pismu. Naša Biblioteka je takođe učestvovala i na jubilarnom 20-om sajmu knjiga u Herceg Novom, "Trg od knjige", koji je održan od 21 do 28 jula.Dobitnik sajamske plakete za najbolju ediciju u 2021., prema ocjenama sajamskog žirija je upravo naša Biblioteka za ediciju pod nazivom „Crna Gora“, koju čini 12 Daisy publikacija tematski posvećenih raznim razdobljima

istorije Crne Gore. Naša Biblioteka je na sajmu imala štand na kojem su promovisana audio izdanja, što je naišlo na veliko interesovanje posjetilaca sajma, među kojima su neki registrovani kao novi korisnici Biblioteke.

Biblioteka je tokom prve polovine 2022. unaprijedila svoj web sajt, a samim tim i svoje servise. Korisnicima je omogućen nov način naručivanja željenog naslova, putem web sajta - popunjavanjem online forme. A isto tako, uspostavljena je i mogućnost online učlanjenja, takođe putem web sajta, popunjavanjem propisanog obrasca.

Pokrenut je novi, napredniji i funkcionalniji program za korisnike koji koriste naši bibliotekari, a koji sadrži objedinjene sistematizovane podatke o korisnicima i publikacijama iz knjižnog fonda. U njemu je sada moguće na jednom mjestu unositi knjižni fond ,registrovati korisnike i izdavati im publikacije. Takođe je moguće uraditi određene izvještaje, koje u prethodnom programu nije bilo moguće automatski obraditi.

Samim krajem 2022. pokrenut je i servis Online Biblioteka, koji svim zainteresovanim korisnicima pruža mogućnost da pomoću pametnih uređaja mogu direktno preuzimati publikacije iz knjižnog fonda BZSCG u audio formi. Svaki korisnik koji se registruje za ovaj servis preuzimanja publikacija, dobija korisničko ime i svoju šifru pomoću koje, kada se uloguje na stranicu online Biblioteke, može da pregleda i preuzima željene publikacije.

2.1 Stručna obrada publikacija

Tabelarni pregled stručne i kataloške obrade publikacija za period januar-decembar, 2022.

Vrsta posla	Audio publikacije	Publikacije na Brajevom pismu	Publikacije na crnom tisku	Serijske publikacije	UKUPNO
Kataloška obrada	220	24	89	74	407
Stručna klasifikacija	220	24	89	74	407
Predmetna klasifikacija	220	24	89	74	407
Redakcija kataloških zapisa	113	13	62	57	245
Ukupan broj novih kataloških zapisa	220	24	89	74	(Kataloška obrada-kataloški zapis sadrži i stručnu klasif.i predmetnicu) 407
Ukupan broj redigovanih kataloških zapisa					245

2.2 Servisi dostave publikacija

U izvještajnom periodu redovno su funkcionisali svi servisi dostave bibliotečkog materijala.

Tabelarni pregled realizovanih servisa dostave, za period januar-decembar, 2022.

Evidencija po mjesecima	Kućna dostava	Poštanska dostava	Lično preuzimanje	Pregled ustupljenih jedinica bibliotečke građe (periodika)	Ukupno
januar	90	486	15	415	1,006
februar	140	442	51	415	1,048
mart	120	707	10	415	1,252
april	122	532	25	410	1,089
maj	129	577	21	420	1,147
jun	171	605	76	450	1,302
Jul	196	541	60	460	1257
Avgust		30	40	495	565
Septembar	48	1008	38	495	1589
Oktobar	82	684	52	504	1322
Novembar	80	565	50	519	1214
Decembar	186	735	130	524	1575
UKUPNO	1,364	6,912	568	5,522	14,366

Broj jedinica bibliotečke građe ustupljenih na korišćenje je uvećan za **8,98 %** u odnosu na isti period prošle godine.

Tabelarni pregled nabavke bibliotečke građe za period januar-decembar, 2022.

Nabavka bibliotečke građe	kupovina	poklon	razmjena	Publikacije objavljene u Biblioteci	Novi brojevi periodike	UKUPNO
	133	131	128	125	95	612

Broj korisnika u ovom periodu uvećan je za **131**, pa trenutno usluge naše Biblioteke koristi **910** korisnika.

3.TEHNIČKO PROIZVODNO ODJELJENJE

Tabelarni pregled prionovljene građe, za period jan – dec 2022.

	Audio publikacije u Daisy formatu	Publikacije na Brajevom pismu	Časopis „Tačke kulture”	Časopis „Glas”	UKUPNO
Broj novih publikacija	101	23	6	12	142
Br.sati snimljenog, lektorisanog i montiranog materijala / broj str na Brajevom pismu	734:47	6942	617	74:44	809:31 —— 7559 str.

Proizvodnja publikacija u DAISY formatu

Pregled urađenih publikacija u DAISY formatu, na mjesečnom nivou, za period, jan-dec 2022.

Mjesec i godina	Broj naslova u Daisy formatu	Broj časova snimljenog materijala	Časopis “Glas” (broj izdanja/broj sati snimljenog materijala)
januar	7	45:45	130//6:52
februar	10	45:55	131/7:02
mart	10	67:20	132/7:39
april	9	58:01	133/6:03
maj	7	49:18	134/6:41
jun	9	68:26	135/4:13
jul	9	70:50	136-137/10:15 (dvobroj)
avgust	9	70:48	/
septembar	8	69:03	138/6:05
oktobar	9	79:02	139/6:23
novembar	7	53:06	140/6:52
decembar	7	57:13	141/6:39
Ukupno	101	734:47	74:44

Štampanje publikacija na Brajevom pismu

Za period jan-dec 2022. urađeno je 23 naslova, što je za približno **9.52%** više u odnosu na isti period prošle godine.

Pregled urađenih publikacija na Brajevom pismu na mjesečnom nivou za period, jan-dec 2022.

Mjesec i godina	Broj naslova na Brajevom pismu	Broj primjeraka Brajevog izdanja	Broj svesaka Brajevog izdanja	Broj strana Brajevog izdanja	Časopis na Brajevom pismu "Tačke kulture" broj izdanja/br.str.
januar	2	2	5	541	
februar	2	2	6	718	br.25/115
mart	2	2	5	550	
april	2	2	5	671	br.26/96
maj	2	2	5	598	
jun	2	2	4	408	br.27/111
jul	2	2	6	712	
avgust	2	2	6	706	br.28/109
septembar	2	2	6	680	
oktobar	2	2	3	362	br.29/98
novembar	2	2	5	629	
decembar	1	1	3	367	br.30/88
Ukupno	23	23	59	6942	6/617

U Tehničko proizvodnom odjeljenju obavljaju se i poslovi vezani za izdavanje specijalizovanog časopisa za osobe oštećenog vida „Glas”. U datom periodu izašlo je 12 brojeva ovog časopisa, zaključno sa brojem 141 za decembar, 2022.

U izvještajnom periodu odštampano je i 6 dvobroja časopisa na Brajevom pismu "Tačke kulture", koji izlazi kao dvomjesečnik sa tiražom od 120 primjeraka.

U periodu januar-decembar 2022. u Tehničko-proizvodnom odjeljenju urađeno je 101 nova publikacija u DAISY formatu. Broj realizovanih publikacija je za **2.02%** uvećan u odnosu na uporedni period iz 2021.

NAPOMENA:

Treba istaći da je tokom izvještajnog perioda Tehničko odjeljenje imalo na raspolaganju nešto manji broj raspoloživih lektora, što je bilo uslovljeno budžetskim restrikcijama na stavci sa koje se isplaćuju naknade spoljnim saradnicima Biblioteke.

4. ODJELJENJE OPŠTIH POSLOVA

Odjeljenje opštih poslova učestvuje u aktivnostima planiranja, organizacije i rukovođenja radom Biblioteke, obezbjeđenja finansijskih sredstava za rad Biblioteke, izrade programa rada i razvoja Biblioteke, unutrašnje organizacije i sistematizacije radnih mjesta, usklađivanja rada sa osnivačem, Ministarstvom i drugim ustanovama kulture, zapošljavanja i raspoređivanje radnika, odlučivanja o pravima i obavezama zaposlenih, informisanja osnivača i zaposlenih o radu Biblioteke i drugim pitanjima u skladu sa zakonom i Statutom.

4.1. Pravno-kadrovski poslovi

Pravno-kadrovski poslovi u izvještajnom periodu su obuhvatali tekuće kadrovske poslove koji su se odnosili na izradu rješenja o korišćenju godišnjih odmora za zaposlene u skladu sa Zakonom o radu Crne Gore, Opštim kolektivnim ugovorom i Granskim kolektivnim ugovorom za oblast kulture.

Saglasno Zakonu o sprječavanju korupcije („Sl.list CG“, br. 53/14 i 42/17), izrađen je i predat Agenciji za antikorupciju Plan integriteta br.01-061/441/1 od 26.09.2022. Takođe je popunjen i predat Upitnik o procjeni efikasnosti i efektivnosti plana integriteta br.01-061/440 od 23.09.2022.

JU Biblioteka za slijepe Crne Gore je u toku 2022. kontinuirano dopunjavala interne pravilnike i procedure, te su donešeni: Pravilnik o objavljivanju i honorisanju autorskih članaka i priloga u časopisima Biblioteke za slijepe Crne Gore br.01-377 od 10.09.2022.; Pravilnik o pravima, obavezama i odgovornostima poslodavca i zaposlenih u pogledu sprječavanja zlostavljanja na radu (mobinga) br.01-069/490/2 od 18.10.2022.; Procedura evidencije, učinka i prisustva na poslu br.01-069/519 od 02.11.2022.; Procedura za zaključenje ugovora o djelu br.01-069/539 od 09.11.2022. i Odluka o utvrđivanju klasifikacionih oznaka akata br.067/668 od 30.12.2022. U okviru poslova Menadžera integriteta sprovedena je i Anketa kadrovskih kapaciteta Biblioteke, te je nakon iste sačinjena Analiza kadrovskih kapaciteta br.061/545 od 14.11.2022.

Tokom izvještajnog perioda, potpisana su tri ugovora o radu. Jedan na određeno vrijeme od 6 mjeseci, za radno mjesto lektora, a druga dva na neodređeno vrijeme za radno mjesto pravnog savjetnika i glavnog urednika programa Biblioteke. Potpisan je i jedan Ugovor o stručnom osposobljavanju lica sa visokom stručnom spremom za radno mjesto pravnog savjetnika.

U svom radu, a u smislu konkretnih upravnih postupaka, Biblioteka izdaje uvjerenja, sprovodi postupke javnih nabavki, izdaje ovlašćenja, donosi rješenja o korišćenju godišnjih odmora, donosi rješenja u vezi sa zahtjevima za slobodan pristup informacijama, kao i druge akte u kojoj kao javnopravni organ – javna ustanova, upravnim aktom odlučuje ili drugom upravnom aktivnošću utvrđuje ili na drugi način utiče na prava, obaveze ili pravne interese fizičkog lica, pravnog lica ili druge stranke, u smislu samog Zakona o upravnom postupku.

4.2. Finansijsko računovodstveni poslovi:

Biblioteka za slijepe Crne Gore je u navedenom periodu obavljala uobičajene finansijsko računovodstvene poslove, predviđene opštim aktima Ustanove i u skladu sa Zakonom o Budžetu za 2022.

Izvršeno je usaglašavanje svih plaćanja po pozicijama, u skladu sa odobrenim Privremenim mjesečnim planom korišćenja budžetskih sredstava Biblioteke, za četiri kvartalai izvještajisu dostavljeni Ministarstvu finansija u propisanom roku.

Biblioteka je redovno izmirivala obaveze po osnovu zarada i naknada po projektima prema zaposlenima i angažovanim saradnicima i u skladu sa tim, dostavljani su potrebni podaci, obrasci i sl. Ministarstvu finansija, nadležnim fondovima i Upravi prihoda i carina.

Formirana je popisna komisija koja je u propisanom roku obavila popis osnovnih sredstava, potraživanja i obaveza u skladu sa dobijenim instrukcijama i tabelama iz matičnog Ministarstva, nakon čega je usaglašeno stvarno sa knjigovodstvenim stanjem. Izvještaj o izvršenom popisu predat je Upravi za imovinu u predviđenom roku.

Zahtjevi za budžetskim sredstvima po privremenom finansiranju, kao i izvještaji o utrošenim sredstvima redovno su dostavljani nadležnom Ministarstvu. Akcioni plan za implementaciju preporuka državne revizorske institucije za III kvartal 2022. i Portfolio dugova za isti period izvještavanjaposlat Ministarstvu finansija i Ministarstvu kulture i medija u predviđenom roku. Godišnji izvještaj o aktivnostima na sprovođenju i unapređenju upravljanja i kontrola za 2021. sačinjen i dostavljen Ministarstvu.

U izvještajnom periodu redovno su obrađivani i plaćani računi dobavljača za isporučenu robu i izvršene usluge i redovno knjiženi u računovodstvu Biblioteke.

Mjesečni upitnik o zaradama zaposlenih za dvanaest mjeseci 2022. – obrazac RAD-1 dostavljan je Upravi za statistiku svakog 15. u mjesecu. Uporedno, IOPPD obrasci o zaradama i naknadama zaposlenih su objavljivani na portalu Uprave prihoda i carina.

Početkom godine donešen je Pravilnik o kancelarijskom i arhivskom poslovanju i odluka o utvrđivanju kvalifikacionih oznaka predmeta i akata u JU Biblioteci za slijepe Crne Gore. Tokom navedenog perioda Odjeljenje opštih poslova radilo je u skladu sa propisima o kancelarijskom poslovanju i po tom osnovu, pored ostalog, realizovano je sljedeće:

- u djelovodnom protokolu zavedeno je ukupno 670 akata;
- donijeto je 32 rješenja,
- donijeto je 27 odluka,
- vozač je redovno obavljao svoj posao, kako uslugama prevoza direktora i po potrebi zaposlenih, tako i distribuciju pošiljki, obavljao je isporuku publikacija u okviru servisa kućne dostave knjiga i slično.
- poslove manjih popravki na održavanju objekta, kao i neke domarske poslove, obavljao je vozač.

4.3. Poslovi vezani za upravljanje Bibliotekom:

Tokom izvještajnog perioda održane su tri sjednice Savjeta. Na sjednici od 24.03.2022. razmatran je i usvojen Izvještaj o radu i finansijskom poslovanju Biblioteke za 2021. i donijet Program rada sa finansijskim planom za 2022..

Na sjednici održanoj 15.09.2022. usvojen je Izvještaj o radu Biblioteke za slijepe Crne Gore za period januar-jun 2022., a članovi Savjeta izrazili su zadovoljstvo ostvarenim rezultatima u izvještajnom periodu.

Na trećoj sjednici u okviru izvještajnog perioda održanoj 15.12.2022. Savjet je razmatrao i usvojio tekst inicijative za izmjene i dopune Zakona o bibliotečkoj djelatnosti i usvojio novi cjenovnik usluga Biblioteke. Pravna služba naše Biblioteke je u susret sjednici Savjeta pripremila materijal koji sadrži obrazloženje i tekst predloga za izmjene i dopune važećeg Zakona o bibliotečkoj djelatnosti.

Zapisnici, odluke i zaključci sa sve tri sjednice su urađeni u roku.

Naša Biblioteka čini sve što je moguće da bi svoje usluge što više približila svojim korisnicima. Od ranije je poznato nastojanje za oslobađanje korisnika od korisničke pretplate. Tako su praktično sve usluge Biblioteke apsolutno besplatne, a njih je iz godine u godinu sve više.

Ministarstvu kulture i medija je poslat predlog za nacionalni program razvoja kulture za sledeće 4 godine. Predlog obuhvata postojeće stanje, dosadašnje rezultate, ključne probleme i njihove uzroke i mogućnosti Biblioteke u narednom periodu.

4.4. Ostale aktivnosti:

Pripremani su i upućivani razni dopisi i zahtjevi, kako Ministarstvu kulture, tako i drugim državnim i opštinskim organima nadležnim za pojedina pitanja.

Redovno su obavljani i drugi poslovi i pružana potrebna pravna pomoć zaposlenima.

Shodno Zakonu o finansiranju političkih partija („Službeni list Crne Gore“, broj 003/20 od 23.01.2020., 038/20 od 25.04.2020.) dostavljane su analitičke kartice i nalozi za službeno putovanje Skupštini Crne Gore i Agenciji za antikorupciju i objavljivane na sajtu Biblioteke u predviđenom roku.

Više zaposlenih iz naše Biblioteke su se pridružili zabavnom „team bilding“ događaju, Montenegro business run-u, koji okuplja timove iz raznih crnogorskih kompanija, kako bi promovisali zdrav život kroz trčanje. Ideja ovog jedinstvenog događaja jeste spajanje zaposlenih van radnog mjesta, promocija zdravih stilova života i trčanja kao optimalnog načina rekreacije za modernog zaposlenog čovjeka.

Naša Biblioteka je učestvovala na Međunarodnom naučnom i kulturnom skupu „Kultura različitosti: Podzastupljene i ranjive skupine u kulturnom prostoru za vrijeme i nakon pandemije“, koji je održan u Zagrebu od 27. do 30.10.2022. Biblioteku su na skupu predstavljali direktor i rukovodilac Odjeljenja opštih poslova, a organizator je bio Tiflološki muzej iz Zagreba. Pored učešća na konferenciji predstavnici Biblioteke su imali višesatne razgovore sa direktorkom i službenicima Hrvatske knjižnice za slijepe, sa kojom naša ustanova od ranije razvija blisku saradnju.

Dio zaposlenih je učestvovao na radionicama čija je tema bila "Preduzetništvo i mladi" i "Menadžment i lične kompetencije stečene kroz neformalno učenje" po projektu "Osnaživanje mladih i jačanje zapošljivosti" finansiranog iz ERASMUS + fondova. Testiranje novih modela obuke za 50 učesnika (10 iz Crne Gore, 12 iz Srbije, 12 iz BIH, 2 iz Litvanije i 2 Portugalije) u trajanje od 7 dana organizovano je u Vrnjačkoj Banji od 25.-31.08.2022., a zatim u centru za posjetioce Pečka, Mrkonjić grad od 22.-28.09.2022.

Dvorište Biblioteke je bogatije za sadnice crnog javora, košće, čempresa i 4 maginje. Donator sadnog materijala je Agencija za zaštitu životne sredine. Ovom akcijom smo pokazali da nam je od izuzetnog značaja očuvanje životne sredine i zahvalni smo Agenciji, uz čiju pomoć smo napravili još jedan korak ka pretvaranju nekadašnjeg parking prostora u zelenu površinu.

Na istu temu, dostavili smo predlog uređenja jednog dijela planiranog parka na Čemovskom polju pod nazivom „Književni kutak i audio biblioteka“. U jednom dijelu parka predložili smo prostor za održavanje književnih večeri, recitala i promocija novih književnih djela. Na taj način bi se dodatno proširila turistička ponuda Podgorice i Crne Gore, posebno u ljetnim mjesecima. Književni kutak bi bio obogaćen i QR kodovima, postavljenim na vidnim mjestima, gdje bi svi zainteresovani mogli skeniranjem istih odabrati odgovarajući audio sadržaj (poeziju i prozu poznatih crnogorskih pjesnika i pisaca), dok odmaraju ili šetaju parkom.

U cilju stručnog usavršavanja zaposlenih i mogućnosti obezbjeđenja sredstava finansiranja iz EU fondova, rukovodilac odjeljenja opštih poslova, prisustvovao je Info danu programa Kreativna Evropa koji je posvećen konkursu namijenjenom razvoju kulturnog i kreativnog sektora u zemljama Zapadnog Balkana. Pored navedene, rukovodiocu opšteg sektora je dodijeljena diploma Programa obrazovanja za sticanje ključnih vještina za upravljanje ljudskim resursima. Generisanjem znanja za upravljanjem ljudskim resursima, imamo najveću moguću odgovornost u oblikovanju najvažnijeg potencijala današnjice, a to je svakako ljudski potencijal.

Snimatelj i dizajner zvuka iz Tehničko proizvodnog odjeljenja je pohađao kurs "Wordpress" na Logate Akademiji u Podgorici. Na kursu je obučen za kreiranje web sajtova.

4.5. Javne nabavke

Poslovi javnih nabavki u potpunosti se sprovode u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama Crne Gore. Plan javnih nabavki za 2022. je dobio saglasnost Ministarstva finansija i objavljen je na portalu Uprave za javne nabavke 31.01.2022. Izvještaj o sprovedenim javnim nabavkama za 2021. je dostavljen elektronskim putem Upravi za javne nabavke i Arhivi Uprave za javne nabavke u originalu. Takođe je dostavljena u propisanom roku i Evidencija o sukobu interesa, odnosno kršenju antikorupcijskog pravila za 2022.

4.6. Saradnja sa NVO sektorom i drugim institucijama

U izvještajnom periodu nastavljena je saradnja sa Kulturnim centrom Homer, kroz aktivnosti vezane za podršku u obezbjeđenju audio materijala iz bibliotečkih zbirki za potrebe emitovanja programa radija Homer, kao i na drugim sličnim poslovima.

Projekat „Tonski snimatelj i montažer, tiflograf i korektor za audio materijal“ kojim je JU Biblioteka za slijepe Crne Gore u partnerstvu sa NVO "Ekvivalent" iz Podgorice, aplicirala za dodjelu Grant šema Zavoda za zapošljavanje Crne Gore odobren je u visini od 51.267,87€.

Projektom je predviđeno uključivanje 8 lica sa invaliditetom za poslove tonski snimatelj i montažer, tiflograf i korektor za audio materijal. Projekat se realizuje, počev od 25.03.2022., u trajanju od 12 mjeseci, u cilju zapošljavanja 5 učesnika projekta u trajanju od 9 mjeseci, kao i zapošljavanje nakon isteka projekta za 2 lica u trajanju od po 9 mjeseci.

Zavod za zapošljavanje Crne Gore kao ugovarač finansira 48.697,87€ što čini 95,00% ukupno opravdanih troškova, dok je učešće JU Biblioteke za slijepe Crne Gore i NVO "Ekvivalent", kao aplikantata 2.570,00€ odnosno 5,00%.

U toku izvještajnog perioda, nesmetano se realizuju aktivnosti prateći akcioni plan. Tonski snimatelji i montažeri, tiflograf i korektorka vrijedno rade i doprinose pozitivnim rezultatima tehničko-proizvodnog odjeljenja Biblioteke.

U našoj svečanoj sali, Muzejsko društvo Crne Gore je sredinom decembra organizovalo edukativnu radionicu „Ka pristupačnim muzejima“, kojoj su prisustvovali zaposleni iz oblasti kulture centralnog i sjevernog dijela Crne Gore. Teme sa kojima su se učesnici upoznali odnosile su se na informacije o principima i metodama rada na unapređenju pristupačnosti i inkluzivnim programima muzeja, smjernicama na postojeće zakonske okvire, konvencije i standarde, moguća rješenja i modele rada baziranim na socijalnom modelu koji nužno ne zahtijeva velika sredstva. Posebna pažnja posvećena je različitim aspektima pristupačnosti, univerzalnom dizajnu, praktičnim tehničkim rješenjima, digitalnim alatima i drugim dostupnim sredstvima koja mogu doprinijeti unapređenju pristupačnosti muzeja. Predstavnice naše biblioteke, Seada Nikočević – rukovoditeljka bibliotečkog odjeljenja i Ivana Peruničić – rukovoditeljka opšteg odjeljenja su prisutnima prezentovale rad biblioteke i tijesnu vezu sa svim kulturnim institucijama u dijelu organizovanja pristupačnih izložbi i to : snimanja audio sadržaja za audio vodiče u tonskom studiju, štampanja kataloga, brošura, vodiča, natpisa na Brajevom pismu, savjetodavnih usluga u dijelu izrade eksponata prilagođenih osobama sa oštećenim vidom i sl. Na kraju radionice zaključeno da je naša biblioteka ima veliku ulogu u budućim aktivnostima muzeja širom Crne Gore koji uvode pristupačnost u svoju ponudu.

5. KULTURNI I UMJETNIČKI PROGRAM BIBLIOTEKE

Važan segment rada Biblioteke je organizacija kulturnog i umjetničkog programa. U ovom periodu održano je 5 književnih večeri, 2 tribine, 1 izložba, 12 redovnih i 5 vanrednih filmskih projekcija prilagođenih filmova.

Slijedi tabelarni pregled realizovanih umjetničkih programa u izvještajnom periodu.

Tabelarni pregled realizovanih umjetničkih programa

Vrsta umjetničkog programa	Umjetnički program	Književne večeri	Tribine	Izložbe	Filmovi
UKUPNO	25	5	2	1	17

Prema Planu rada za 2022. planirano je 15 do 20 umjetničkih programa. Realizovano je 25 , što je za 25% više od planiranog.

6. REZIME

Na kraju ovog Izvještaja napominjemo da su pored spomenutih, razvijane i brojne druge aktivnosti koje su postale sastavni dio djelokruga Biblioteke. To su kontakti i komunikacija sa Ministarstvima i drugim državnim organima s kojima redovno sarađujemo, potom nastupi, intervjui i gostovanja na elektronskim i u štampanim medijima i slično.

Izražavamo uvjerenje da ćemo imati dobru saradnju sa svim državnim organima i ustanovama, prije svega sa Ministarstvom kulture i medija, kao i Ministarstvom finansija, što je osnovna pretpostavka za naš uspješan rad. To u predhodnom višegodišnjem periodu nažalost, često nije bio slučaj, a budžetske restrikcije u oblasti kulture, promjene u strukturi državnog aparata su dodatno negativno uticale na uslove rada i ukupne okolnosti u kojima Biblioteka funkcioniše. To se pored ostalog odnosi na nedostatak ili na nedovoljan stepen transparentnosti, nedostatak povratnih informacija iz ministarstava, sporost i nedovoljnu efikasnost u obrađivanju naših dopisa i rešavanje po njima...

Uprkos svemu tome, Biblioteka je u izvještajnom periodu postigla ili premašila planirane ciljeve, definisane Programom rada, a ukoliko tako bude i u toku 2023., to će značiti veliki uspjeh Ustanove iza kojeg u prvom redu stoji nesebičan i ne mali trud kolektiva Ustanove.

DIREKTOR
mr Božidar Bobo Denda
